

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТНО ПОДРУЧЈЕ: РИТМИКА, СПОРТ, МУЗИКА

(5 сати седмично, 180 сати годишње)

ГЛОБАЛНИ ЦИЉ

Цјеловит развој свих потенцијала дјетета до личног максимума, уважавајући индивидуалност и урођене склоности у сваком од аспеката развоја (интелектуалном, социјално-емоционалном и физичком развоју, развоју говора, изражавања, стварања и комуникационих способности), поштујући притом, актуелни ниво и темпо напредовања који је дијете већ достигло.

Оријентисати се на усавршавање свих домета у зони ближег развоја, кроз непосредно искуство, игру и игролике активности, стваралаштво, учење, активно и интерактивно учешће и подршку, у пријатној социјално-емоционалној атмосфери.

Посебни циљеви:

- процењивање стања и праћење раста и развоја ученика (морфолошки и моторички статус);
- усвајање важности цјеложивотног физичког вježbanja за очување и унапређење здравља;
- развијање свијести о нивоу сопствених способности и карактеристика;
- оспособљавање за коришћење природних облика кретања на различите начине;
- утицање на правилно држање тијела примјеном природних облика кретања;
- примјењивање елементарних игара у функцији обликовања и усавршавања природних покрета и моторичких способности у сложеним ситуацијама;
- социјализација и образовање морално-вольних особина ученика кроз примјену правила елементарних игара (самосталност, дисциплина, такмичарски дух, дружелубивост, поштење, поштовање, храброст...);
- стимулисање физиолошких процеса који повољно дјелују на органе и органске системе;
- оспособљавање за правилно извођење заданих вježbi на тлу и справама;
- развијање апарат за кретање, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела, кроз примјену гимнастичких елемената;
- усавршавање природних облика кретања кроз атлетске елементе;
- развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарат, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела кроз примјену атлетских елемената;
- формирање здравствено-хигијенских навика, „челичење“ организма, јачање имуног система, развијање базичних вjeштина и способности, основа технике спортских игара кроз упражњавање игара на отвореном;

- утицање на еколошку свијест ученика;
- утицање на свеукупни раст и развој ученика уз коришћење природног окружења и препрека, у једноставним и сложеним условима;
- остваривање здравственог утицаја на организам и хармоничног обликовања тијела кроз коришћење ритмике и плеса;
- развијање смисала за естетско доживљавање и изражавање помоћу покрета;
- развијање осjeћаја за ритам, слободу, префињеност и стваралачку изражajност покрета;
- развијање љубави према традицији и очување народних игара свога завичаја;
- развијање музичког слуха, ритамских, вокалних и интонативних способности, развијање музичког памћења, те развој социјализације и самопоуздања;
- развијање ритамских и метричких способности, тачне концентрације, моторичких способности, координације и међусобне сарадње;
- развијање фине моторике у раном узрасту, стимулација врхова прстију помоћу којих се развијају синапсе;
- упознавање музичке традиције свог и других народа;
- оспособљавање ученика за свирање на различитим изворима звука (тијело, предмети, дјечији инструменти и Орфов инструментариј);
- развијање способности слушне концентрације, смисла за логичност музичке фразе;
- подстицање емоционалног доживљавања слушане композиције, развијање естетике;
- развијање могућности препознавања звукова и боја различитих гласова и инструмената, анализе структуре слушане композиције и вредновање;
- развијање и његовање музичке креативности, покрета у музici помоћу различитих извора звука;
- подстицање маштовитости музичког израза и самопоуздања у изношењу нових замисли.

Садржаји програма предметног подручја: РИТМИКА, СПОРТ, МУЗИКА

(5 сати седмично, 180 сати годишње)

Редни број	Садржаји програма	Оквирни број сати
1.	Праћење раста и развоја	6
2.	Природни облици кретања и превентивно корективно вјежбање	15
3.	Елементарне игре и превентивно корективно вјежбање	14
4.	Базичне спортске активности из гимнастике и превентивно корективно вјежбање	25
5.	Базичне спортске активности из атлетике и превентивно корективно вјежбање	25

6.	Игре на отвореном	15
7.	Ритмика и плесови	20
8.	Музичко извођење: пјевање, свирање, говор, покрет	30
9.	Слушање музике	15
10.	Музичко стваралаштво	15
	УКУПНО:	180

Тема - ПРАЋЕЊЕ РАСТА И РАЗВОЈА (6 сати)

Посебни циљеви:

- процењивање стања и праћење раста и развоја ученика (морфолошки и моторички статус);
- усвајање важности целоживотног физичког вјежбања за очување и унапређење здравља;
- развијање свијести о нивоу сопствених способности и карактеристика.

Исходи	Садржај
	<p>1. Тјелесна висина 2. Тјелесна маса</p> <p><i>За пројену моторичких способности примијенити осам стандардизованих кретних задатака:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. процјена брзине трчања - 20 м, 2. процјена координације цијelog тијела - полигон натрашке, 3. процјена координације цијelog тијела - слалом са три лопте, 4. процјена фреквенције покрета - тапинг руком, 5. процјена гипкости - претклон у сједу разножно, 6. процјена експлозивне снаге - скок удаљ из мјеста, 7. процјена опште снаге - издржај у згибу,

	8. процјена репетитивне снаге - подизање трупа.
Тема - ПРИРОДНИ ОБЛИЦИ КРЕТАЊА И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЛЕЖБАЊЕ (15 сати)	
Посебни циљеви:	<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за коришћење природних облика кретања на различите начине; - примјеном природних облика кретања утицати на правилно држање тијела.
Исходи	Садржај
Ученик може да:	<p>- ходањем, трчањем, ваљањем, котрљањем, колутањем, пузњањем савладава простор;</p> <p>- изводи различите варијанте поскока, скокова, прескока, наскока, саскока, пењања (спуштања), провлачења савладавањем низих, виших, већих, мањих окомитих, косих и водоравних препрека;</p> <p>- савлада отпор кроз различите начине дизања, ношења, гурања, вучења, упирања и вишења;</p> <p>- изводи различите варијанте надвлачења, потискивања и савладава активни отпор који пружа партнер или противник;</p> <p>- манипулише објектима различитим начинима хватања, бацања, додавања, вођења, жонглирања једног или више предмета различитих облика, величина, тежина, тврдоћа.</p>
	Ходање Трчање Скакање Прескакање Бацање Хватање Вучење Гурање Пузњање Провлачење Пењање Дизање Ношење Вишење <i>Активности изводити комбиновањем различитих облика кретања и примјеном полигона.</i>

Тема - ЕЛЕМЕНТАРНЕ ИГРЕ И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (14 сати)

Посебни циљеви:

- примјењивање елементарних игара у функцији обликовања и усавршавања природних покрета и моторичких способности у сложеним ситуацијама;
- социјализација и образовање морално-вољних особина ученика кроз примјену правила елементарних игара (самосталност, дисциплина, такмичарски дух, друштвена убивост, поштење, поштовање, храброст...);
- стимулисање физиолошких процеса који повољно дјелују на органе и органске системе.

Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - покаже моторичке способности; - искаже позитивне карактерне особине; - поштује правила игре. 	<p>1. Елементарне игре за развој моторичких способности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - снаге, - брзине, - издржљивости, - координације, - флексибилности, - прецизности, и - равнотеже. <p><i>Обезбиједити поштовање правила игара уз што разноврсније коришћење природних облика кретања.</i></p>

Тема - БАЗИЧНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ИЗ ГИМНАСТИКЕ И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (25 сати)

Посебни циљеви:

- оспособљавање за правилно извођење заданих вјежби на тлу и справама;
- развијање апаратца за кретање, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела, кроз примјену гимнастичких елемената.

Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - овлада основним стројевима радњама; 	<p>Стројеве радње</p> <p>Превентивно корективне вјежбе (без реквизита, са реквизитима, у пару, на справама, уз спроведе, у мјесту, у кретању, без музичке пратње,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - овлада и самостално изводи превентивно корективне вјежбе; - самостално или уз помоћ изводи став на лопатицама; - самостално или уз помоћ изводи мост; - ради поваљку на леђима; - самостално или уз помоћ изводи колут напријед низ стрму раван; - самостално или уз помоћ изводи колут назад низ стрму раван; - самостално или уз помоћ изводи вагу на тлу; - самостално или уз помоћ изводи вјежбе равнотеже на шведској клупи; - самостално или уз помоћ изводи састав на шведској клупи. 	<p>са музичком пратњом)</p> <p>Елементи става на лопатицама („свијећа“)</p> <p>Елементи моста</p> <p>Поваљка на леђима</p> <p>Колут напријед низ стрму раван</p> <p>Колут назад низ стрму раван</p> <p>Вага на тлу</p> <p>Вјежбе равнотеже на шведској клупи (ходање, ходање на прстима, ходање на петама, наскок са двије ноге, трчање ниским интензитетом, окрет, вага на клупи, чукање на једној нози, чукање на двије ноге, саскок</p> <p>Састав на шведској клупи</p>
--	--

Тема - БАЗИЧНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ИЗ АТЛЕТИКЕ И ПРЕВЕНТИВНО КОРЕКТИВНО ВЈЕЖБАЊЕ (25 сати)

Посебни циљеви:

- усавршавање природних облика кретања кроз атлетске елементе;
- развијање моторичких и функционалних способности, локомоторног апарат, а посебно мускулатуре одговорне за правилно држање тијела кроз примјену атлетских елемената.

Исходи	Садржај
Ученик може да:	<p>Ходање (ходање са правилним држањем тијела, на прстима, петама, унутрашњем и спољашњем своду стопала, бочно са докораком, полигон...)</p> <p>Трчање (праволинијско, криволинијско, преко ниских препона, бочно са докораком, из различитих почетних положаја: положај сједења или чукања, клечећег положаја, лежање на stomaku или леђима, боку,</p>

<p>варијантама и комплексним ситуацијама;</p> <ul style="list-style-type: none"> - овлада основном техником скокова и користи исту у различитим варијантама и комплексним ситуацијама; - овлада основном техником бацања и користи исту у различитим варијантама и комплексним ситуацијама. 	<p>почетни положај имитација животиња, штафетно, полигон...)</p> <p>Скокови (суножни и раскорачни, напријед, назад, лијево, десно, цик-цак, бочно преко линије, игра море-обала, школица, ластиш, хваталица са суножним и једноножним поскоцима, полигон...)</p> <p>Бацања (тениска и рукометна лопта - „бич“ техника, лијевом и десном руком, лопта за одбојку и кошарку, са груди, преко главе, са рамена, са бока...)</p>
---	--

Тема - ИГРЕ НА ОТВОРЕНОМ (15 сати)

Посебни циљеви:

- формирање здравствено-хигијенских навика, „челичење“ организма, јачање имуног система, развијање базичних вјештина и способности, основа технике спортских игара кроз упражњавање игара на отвореном;
- утицање на еколошку свијест ученика;
- утицање на свеукупни раст и развој ученика уз коришћење природног окружења и препрека, у једноставним и сложеним условима.

Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - испорији моторичке, функционалне и когнитивне способности; - примијени основе техника спортских игара у природним условима; - користи већ савладане и упознаје нове вјештине уз помоћ специфичних спортских реквизита; - објасни важност што чешћег боравка у природи и позитивног утицаја природе на организам. 	<p>Користећи природно окружење које позитивно утиче на јачање организма и имуног система организовати следеће активности:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. хваталице и остale елементарне игре; 2. мали фудбал, мини рукомет, мини одбојка на трави и пијеску, мини кошарка, бадминтон...; 3. вожња бицикла, тротинета, ролера, скејтборда ...; 4. полуудневни излети у природу или у парку, пјешачење. <p>Полигони у природном окружењу са препрекама (ливада, шума, узбрдица, низбрдица, поток, дрво...)</p>

Тема - РИТМИКА И ПЛЕСОВИ (20 сати)

Посебни циљеви:

- остваривање здравственог утицаја на организам и хармоничног обликовања тијела кроз коришћење ритмике и плеса;
- развијање смисала за естетско доживљавање и изражавање помоћу покрета;
- развијање осjeћаја за ритам, слободу, префињеност и стваралачку изражajност покрета;
- развијање љубави према традицији и очување народних игара свога завичаја.

Исходи	Садржај
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none">- изводи једноставне покрете и кретања уз музичку пратњу са промјенама ритма и темпа;- изводи игре са различитим реквизитима (лоптама, балонима, палицама, тракама...);- изводи ритмичке игре (самостално, у пару, у групи);- научи једноставне плесне форме;- плеши једноставно народно коло из свог завичаја.	<p>Кретање уз музичку пратњу са промјенама ритма и темпа (ходања, трчања, поскоци и скокови, замаси, махања, вјежбе равнотеже, вјежбе истезања и лабављења, покрети у слободној имитацији и импровизацији појава и догађаја из дјечије околине...)</p> <p>Игре покретима тијела (руку, ногу, главе) у мјесту и кретању са и без музичке пратње</p> <p>Игре различитим реквизитима (лопте, балони, палице, траке...) са и без музичке пратње</p> <p>Ритмичке игре (Еци пеци пец, Ташун ташун танана, Кад си срећан, Бим бам...)</p> <p>Плесне структуре (дјечији плесови, једноставне форме народних и друштвених плесова...)</p>

Тема - МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ: ПЛЕВАЊЕ, СВИРАЊЕ, ГОВОР, ПОКРЕТ (30 сати)

Посебни циљеви:

- развијање музичког слуха, ритамских, вокалних и интонативних способности, развијање музичког памћења, те развој социјализације и самопоуздана;
- развијање ритамских и метричких способности, тачне концентрације, моторичких способности, координације и међусобне сарадње;
- развијање фине моторике у раном узрасту, стимулација врхова прстију помоћу којих се развијају синапсе;
- упознавање музичке традиције свог и других народа;
- оспособљавање ученика за свирање на различитим изворима звука (тијело, предмети, дјечији инструменти и Орфов инструментариј).

Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ритмичним покретима учествује у групној игри; - пренесе откуцаје ритмичних фигура у оквиру своје групе; - преноси ритмичне фигуре додајући нову у низу; - производи звукове тијелом; - пјева на неутралан слог док учествује у игри; - импровизује текст или мелодију кроз маштовиту, самостално осмишљену причу; - наизмјенично пјева у себи и наглас уз музику и без ње; - имитира разне звукове из природе и окружења јачајући мишиће усана и образа; - промијени темпо и начин извођења пјесме; - познату пјесму изводи на креативан, духовит и маштовит начин; - слиједи правила игре и међусобно сарађује са вршњацима, кроз игру; - стимулише врхове прстију, вјежба координацију покрета прстију и непосредно утиче на развој фине моторике; - меморише краће дјечије текстове и усклађује координацију покрета уз њих; - уз научене ритмичке покрете пјева пјесме по слуху, различитог садржаја и расположења, које су примјерене гласовним могућностима и узрасту ученика; - примјењује договорени начин пјевања и правила понашања у групном пјевању; - активно учествује у учењу нове пјесме уз менталну концентрацију на текст; 	<p>Игре за развој ритма</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ритам мог имена“ - „Куц- куц“ - „Пренеси ритам“ - „Киша“ <p>Игре за развијање пјевачког стваралаштва</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Продајемо инструменте“ - „Сирена“ - „Црвени кармин“ - „Промијени пјесму“ - „Пази, слово“ - „Пјесме из ЗОО врта“ - „Звучне бајке“ <p>(Напомена: наставник може да користи и друге игре)</p> <p>Дидактичке музичке игре и драматизације</p> <ul style="list-style-type: none"> - Игре за прстиће („Пуж“, „Игранка“, „Шетња“, „Пјесме о прстићима“) - „Рингераја“ - „Овако се руке мију“ - „Хоки- поки“ - „Пачији плес“ - „Глава, рамена, stomак, колјена“ - „Иде маца око тебе“ - „Ми смо дјеца весела“ - „Ивин воз“ - „Добро вече, бакице“ <p>Композиције за дјецу</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ђак весељак“ - „Учимо да бројимо“

<ul style="list-style-type: none"> - у оквиру могућности свог гласа музикално изводи композиције за дјецу; - мотивисано усваја нове садржаје повезујући их и проширујући знање стечено у оквиру других предмета; - спаја ритмички покрет, говор, пјевање и тако развија моторичке и психо-физичке способности (концентрацију, пажњу, памћење, координацију, синхронизацију); - правилно изговара краће бројалице, јача комуникационе вјештине представљања и самопоуздања; - исприча бројалицу или брзалицу из давнина; - уз пјесму и покрет изводи традиционалне музичке игре; - пјева по слуху пјесме различитог садржаја и расположења; - примјењује договорена правила понашања у групном пјевању и ритмичним покретима; - постепено упознаје музичке дјечије инструменте, као и могућност свирања тијелом и предметима (штапићи, бубањ, звучке, тријангл, чинеле, дайре); - развија координацију при свирању/покрету; - меморише и репродукује ритамске фразе. 	<ul style="list-style-type: none"> - „Дани у недјељи“ - „Кад си срећан“ - „Данас нам је диван дан“ - „Капље киша капљицама“ - „Зима, зима е, па шта је“ <p>Бројалице</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ен, тен, тини“ - „Еци, пеци, пец“ - „Иш'о медо у дућан“ - „Таши, таши, танана“ - „Једна врана гакала“ - „Пусти пужу рогове“ - „Плива патка преко Саве“ <p>Брзалице по избору („Миш уз пушку миш низ пушку”,...)</p> <p>Народне пјесме и игре</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Вишњичица род родила“ - „Ја брдом, брдом“ - „Зелени се јагодо“ - „Ја посејах лубенице“ <p>Свирање</p> <ul style="list-style-type: none"> - Свирање једноставних музичких аранжмана и ритамских дионица на различитим изворима звука (тијело, предмети, дјечији инструменти)
--	--

Тема - СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (15 сати)

Посебни циљеви:

- развијање способности слушне концентрације, смисла за логичност музичке фразе;
- подстицање емоционалног доживљавања слушане композиције, развијање естетике;
- развијање могућности препознавања звукова и боја различитих гласова и инструмената, анализе структуре слушане композиције и вредновање.

Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - покаже способност слушне концентрације, развија смисао за логичност музичке фразе; - емоционално доживи композицију; - на основу карактеристичног одломка, препознаје слушану композицију; - препозна музички почетак и крај, као и музичко или текстуално понављање или карактеристични мотив у слушаном дјелу; - препознаје и разликује звукове, боју поједињих инструмената, гласове, специфичне звукове из окружења; - разликује јачину звука и темпо, - повезује карактер дјела са инструментима; - естетски вреднује слушане композиције. 	<p>Инструменталне композиције</p> <ul style="list-style-type: none"> - Музика из анимираних филмова: „Пинк Пантер“, „Том и Џери“, Ф.Ј. Хајдн „Симфонија изненађења“, П.И. Чајковски „Валцер цвијећа“, Ј. Брахамс „Успаванка“, Л. Андерсон „The Sincopated clock“. <p>Вокално - инструменталне композиције</p> <ul style="list-style-type: none"> - Познате пјесме у извођењу дјечијих хорова: „Вуче, вуче бубо лења“, „Разболе се лисица“, „Ишли смо у Африку“, „Молимо за фину тишину“. <p>(Познате пјесме са Ђурђевданског фестивала, пјесме дјечијег хора Врапчићи, познате композиције у извођењу солиста: Неша Галија и Колибри „Кад би мени дали један дан“, Јелена Томашевић „Успаванка за мрава“, Леонтина и Ивана „Како расту деца“)</p>

Тема - МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (15 сати)

Посебни циљеви:

- развијање и његовање музичке креативности, покрета у музici помоћу различитих извора звука;
- подстицање маштовитости музичког израза и самопоуздања у изношењу нових замисли.

Исходи	Садржај
<p>Ученик може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - направи једноставне, дјечије музичке инструменте; - ритмичним и звучним ефектима креира једноставну пратњу бројалица, пјесама; - креативно се изражава приликом мелодијске и/или ритамске импровизације; - музикално (у складу са својим могућностима) доврши започету мелодијску и/или ритамску фразу; 	<p>Израда дјечијих музичких инструмената (бубањ, звечке, чинеле, кастањете и слично)</p> <p>Музичке импровизације на израђеним инструментима или на Орфовом инструментарiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостална импровизација, - комбинација инструмената, - групна импровизација,

<ul style="list-style-type: none"> - музички одговори на музичко питање; - креативно се изрази ријечју, покретом или музичким инструментом; - креативно се изражава током рада у пару или групи вршњака; - понови мању ритмичну цјелину помоћу различитих извора звука; - осмисли једноставне плесне кораке или мање музичке игроказе на задату мелодију; - мотивисано учествује у припремању и реализацији школских приредби и манифестација. 	<ul style="list-style-type: none"> - музичка питања и музички одговори. <p>Свирање једноставних ритмичних фигура тијелом и предметима</p> <ul style="list-style-type: none"> - свирање помоћу пластичних чаша - понављање задатих ритмичких фигура (помоћу штапића, воћа, коцкица, разнобојних картона) <p>Плесне драматизације/kreирање музичког игроказа</p> <ul style="list-style-type: none"> - разне пјесме које пружају могућност драматизације или приказивања кроз музички игроказ <p>Школске приредбе и манифестације</p>
--	--